

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)
๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา (๓-๐-๖)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โครงการขยายห้องเรียน วัดไชยชุมพลชนะสงคราม พระอารามหลวง ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต เป็นวิชาบังคับในหมวดวิชาเฉพาะพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นรายวิชาบังคับสำหรับทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑ / ชั้นพุทธศาสตรปีที่ ๔ สาขาวิชาพุทธศาสนา
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre- requisites) (ถ้ามี) -ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) -ไม่มี
๘. สถานที่เรียน โครงการขยายห้องเรียน คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงครามห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ ๔
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจ และวิเคราะห์ปัญหาทางพระพุทธศาสนา สถานการณ์ทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาทางพระพุทธศาสนา และสามารถนำหลักการทางพระพุทธศาสนาไปอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเด็นต่างๆพร้อมนำความรู้ที่ได้จากคำสอนที่ปรากฏในประเด็นต่างๆเหล่านั้น ไปใช้ในการปฏิบัติจริงในการดำเนินชีวิตและประยุกต์คำสอนให้ทันสมัยเพื่อเหมาะสมกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา 1

ปัจจุบันทางสังคมภายนอกมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทางพระพุทธศาสนาต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสามารถรู้ เข้าใจสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของพระพุทธศาสนา และสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปสู่หัวใจของพุทธศาสนิกชนได้มากขึ้น

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๑. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ หรือ ส่วนงาน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
การพัฒนาผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>๑. [●] ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๒. [●] มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพระยะสั้น</p> <p>๓. [○] มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้</p> <p>๔. [○] เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>๕. [●] ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา</p>	<p>- กำหนดความรับผิดชอบต่อการเข้าห้องเรียน</p> <p>- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน</p> <p>- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน</p>	<p>- ประเมินผลพฤติกรรมการเข้าเรียน</p> <p>- การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจากการจดเนื้อหาบรรยาย</p> <p>- การนำเสนองาน ชักถาม และอภิปราย</p>
๒. ด้านความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>๑. [●] มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและ ทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>๒. [○] สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคม โดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางป็นสถิติที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาสังคม</p>	<p>- บรรยายเนื้อหาวิชาตามแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้</p> <p>- อภิปรายประเด็นศึกษาระหว่างผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>- มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า</p> <p>- สรุปประเด็นหลักของบทเรียน</p>	<p>- ทดสอบความเข้าใจด้วยการถาม – ตอบ</p> <p>- วิเคราะห์การทำแบบฝึกหัด</p> <p>- ประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัด</p> <p>- การสอบวัดความรู้ ๒ ครั้ง</p> <p>- สอบกลางภาคและปลายภาค</p>

<p>๓. [O] สามารถติดตามความก้าวหน้าแนวคิดใหม่ ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไปประยุกต์ใช้</p> <p>๔. [O] มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา</p> <p>๕. [O] สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>		
<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p>		
<p>ทักษะปัญญาที่ต้องพัฒนา</p>	<p>วิธีการสอน</p>	<p>วิธีการวัดและประเมินผล</p>
<p>๑. [●] คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ</p> <p>๒. [●] สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๓. [O] สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ</p> <p>๔. [●] สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางการสัมมนาพระพุทธศาสนาได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>- บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชา</p> <p>- บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา</p> <p>- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล</p> <p>- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน</p>	<p>- ทดสอบย่อยโดยเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา</p> <p>- การใช้การซักถาม</p> <p>- ทดสอบด้วยแบบฝึกหัด</p>
<p>๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>		

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>๑. [●] สามารถให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน</p> <p>๒. [●] มีความรับผิดชอบในการกระทำของ ตนเองและรับผิดชอบต่องานในกลุ่ม</p> <p>๓. [○] สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นใน การแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและ ส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่าง พอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม</p>	<p>- มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอ ความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ</p>	<p>- การนำเสนองาน - ชิ้นงาน</p>

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>๑. [●] สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปล ความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ</p> <p>๒. [●] สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มี คุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับ บุคคลและกลุ่มคนในสถานการณ์ที่ หลากหลาย</p> <p>๓. [●] สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง การเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้</p>	<p>- มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอ ความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ</p>	<p>- การจัดทำรายงาน และนำเสนองาน ด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและ วิธีการอภิปราย</p>

รูปแบบของการสื่อสารนำเสนอได้อย่างเหมาะสม		
๔. [●]สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม		

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล (กระจายจากคำอธิบายรายวิชา)

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ /รายละเอียด	ชั่วโมงที่สอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑-๒	บทนำ -แจ้งรายละเอียดวิชาตาม มคอ.๓ -วิธีการศึกษา -รูปแบบสัมมนา -ด้านวิชาการ -ด้านปฏิบัติ -การวัดผลประเมินผล	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๓-๔	สัมมนาเรื่อง -พระพุทธศาสนากับปัญหาเสพติด -พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๕-๖	สัมมนาเรื่อง -พระพุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม -พระพุทธศาสนากับปัญหาเพศพาณิชย์และการทำแท้ง	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

มคอ. ๓ สัมมนาพระพุทธศาสนา

๗	สัมมนาเรื่อง -พระพุทธศาสนากับการโคลนนิ่ง -พระพุทธศาสนากับการศึกษา	๓	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๘	สอบกลางภาค	๓		พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๙-๑๐	สัมมนาเรื่อง -พุทธศิลป์และพุทธพาณิชย์ : สร้างสรรค์หรือทำลาย -บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา สังคม	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๑	สัมมนาเรื่อง -พระพุทธศาสนากับยุคโลกาภิวัตน์	๓	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๒-๑๓	สัมมนาเรื่อง -พุทธศาสนาในสังคมไทยสมัยใหม่ -แนวโน้มของพุทธศาสนาไทย	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

๑๔-๑๕	สัมมนาเรื่อง -วิฤทธิศรัทธาของพระพุทธศาสนา -พระพุทธศาสนากับการบริโภคนิยม -สรุปรายละเอียดของวิชาและแนะนำหัวข้อสอบ	๖	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นิสิตแบ่งกลุ่มนำเสนอ งานพร้อมสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๖	สอบวัดผลปลายภาค	๓		กรรมการ

๒.แผนประเมินและการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
ความมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ชื่อสัตย์สุจริตและความ รับผิดชอบ	การสังเกตการเข้าชั้นเรียน/ การสอบกลางภาค	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบกลางภาค	๘	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบปลายภาค	๑๖	๖๐%
ทักษะการสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ การทำความเข้าใจ และการนำไป ประยุกต์ใช้	การวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล ทักษะการใช้ภาษา การใช้คณิตศาสตร์เพื่อการ วิเคราะห์และจัดการข้อมูล	การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความ คิดเห็นในชั้นเรียน	๑๓ - ๑๕	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน (มคอ.๒ หมวด ๗ ข้อ ๒)

๑. เอกสารและตำราหลัก+

ชัชชัย คุ่มทวีพร **จริยศาสตร์ : ทฤษฎีและการวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรม** กรุงเทพมหานคร : Mind, 2540.

ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์ **ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory)**กับทางแพร่งของสังคมสยาม กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2537.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เฉลิมพล โสมอินทร์. **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาและการปกครองคณะสงฆ์ไทย**. กรุงเทพมหานคร : สุตวไพศาล, 2546.

พิสิฐฐ์ โคตรสุโพธิ์. **ศาสนาเบื้องต้น**. เชียงใหม่ : บี เอส การพิมพ์, 2550.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). **พระพุทธศาสนาในเอเชีย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2548.

พระไพศาล วิสาโล. **พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤติ**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2552.

พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จิตฺตญาโณ). **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2536.

เสถียร โพนันทะ. **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : บรรณาคาร. 2513.

สุชาติ หงษา. **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาจากอดีตสู่ปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2549.

แสง จันทร์งาม. **ศาสนศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2534.

สุเชาว์ พลอยชุม. **พุทธปรัชญาในพระสูตรตันตปิฎก**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อค, 2549.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆในจังหวัดกาญจนบุรี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา (มคอ. ๒ หมวด ๘ ข้อ ๑)

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนักศึกษา ได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑) ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ดังนี้ - ผลการเรียนของนักศึกษา</p>
<p>๓. การปรับปรุงการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑) หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษารุ่นต่อไป</p>
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๕ ข้อ ๒) ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาผลสอบของนักศึกษา</p>
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๔) จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้ -ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ -เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงเพื่อนักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์คำสอนหรือความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>